

Nr 250.

Av herr **Johannesson**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till skyddskonsulentorganisationen m. m.*

Skyddskonsulentorganisationen tillkom för tio år sedan. Under de gångna åren har organisationens arbetsbörda oavbrutet vuxit. Hur »kriminalvården i frihet», som i många fall helt ersätter omhändertagandet på anstalt, skall lyckas beror till väsentlig del på skyddskonsulentorganisationens effektivitet.

Det är också på organisationens insatser det till större delen beror om de villkorligt frigivna på ett smidigt sätt skola kunna återinpassas i samhället. Även ett dåligt och odifferentierat fängelseväsende medför mycket stora kostnader. Om en effektiv anstaltsterapi skall äga rum fordras stora kapitalinsatser.

»Kriminalvården i frihet» anvisar, givetvis främst ur humanistiska och terapeutiska men även ur statsfinansiella synpunkter, den lämpligaste vägen för behandling av de människor, som kommit på kant med samhället.

I årets statsverksproposition bil. 4, andra huvudtiteln (s. 100), har statsrådet erinrat om angelägenheten av att frivilliga krafter i väsentlig omfattning tagas i anspråk såsom övervakare och tillsynsmän, vilka särskilt böra sökas bland ledande idrotts- och ungdomsorganisationer och andra ideella folkrörelser.

Övervakningsuppdragen äro synnerligen ansträngande och tidskrävande och fordra ett avgjort intresse om avsedda resultat skola uppnås. Bristen på lämpliga övervakare är ett centralt problem. För att i någon mån avhjälpa denna brist synes det därför lämpligt att — i större utsträckning än vad som hittills skett — praktiskt lagda kortare utbildningskurser anordnas för personer, som äga intresse för och avse att ställa sig till förfogande som övervakare. Kurserna böra anordnas av fångvårdsstyrelsen i samråd med ungdomsfängelnsnämnden och interneringsnämnden och i samförstånd med folkbildningsorganisationerna. De skola ta sikte på att meddela de råd och anvisningar, som äro erforderliga för att tillsynsuppdraget rätt skall kunna fullgöras. Försöksvis böra kurser av ovan angiven karaktär anordnas snarast möjligt. Därför bör redan för det kommande budgetåret ett anslag på 10 000 kronor anvisas för denna verksamhet.

I statsverkspropositionen anför justitieministern även följande:

»Med hänsyn till den inträdda ökningen av övervaknings- och tillsynsklientelet kunna samtidigt vissa skäl åberopas för en utbyggnad av den fasta skyddskonsulentorganisationen. I nuvarande läge är jag dock förhindrad att framlägga förslag härom. Fångvårdsstyrelsens förslag om för-

stärkning av organisationen biträder jag emellertid så till vida, att jag på de av styrelsen anförda skälen tillstyrker att ett belopp av 10 000 kronor anvisas för anställande mot arvode av en skyddsassistent i åttonde skyddskonsulentdistriktet.»

Den mycket blygsamma utbyggnad av organisationen som justitieministern här förordar är ytterst otillräcklig. Jag vill därför föreslå att en utredning snarast kommer till stånd, som undersöker övervakningsorganisationens personella och materiella behov och resurser och skyndsamt avger de förslag, som undersökningen kan ge anledning till.

De förut dömdas anpassningssvårigheter i samhället äro intimt förknippade med och visa sig främst vid deras inpassning i arbetslivet. Som komplement till tidigare åtgärder är det därför angeläget att någon tjänsteman i arbetsmarknadsstyrelsen avdelas för att samordna strävandena att genom den offentliga arbetsförmedlingens försorg bidra till att denna kategori återinpassas i arbetslivet. I detta arbete böra såväl yrkesväglednings- som arbetsberedningssynpunkter vara vägledande för verksamheten och utgöra ett värdefullt komplement till den understöds- och tillsynsverksamhet, som skyddskonsulenterna utöva. Denne tjänsteman skall inte fungera som ett byråkratiskt instansorgan utan bör arbeta rent praktiskt.

Med stöd av ovan anförda hemställes,

att riksdagen anvisar 10 000 kronor till kursverksamhet för tillsynsmän och övervakare,

att riksdagen begär utredning angående skyddskonsulentorganisationens behov och resurser,

att riksdagen förordar att arbetsmarknadsstyrelsens kansli förstärkes med en tjänsteman med specialuppgift att biträda vid handläggning av ärenden rörande de förut dömdas yrkesvägledning och inpassning i arbetslivet.

Stockholm den 26 januari 1952.

Ewald Johannesson.
